

Innspillsmøte om helhetlige forvaltningsplaner for natur 20.05.19 i KLD

Innspill fra NINA:

Overordnet innspill om betydningen av et godt kunnskapssystem

Når mange aktører skal involveres i prosesser med hvordan mål skal nås og hva slags hensyn som skal tillegges størst vekt ulike steder, er det et viktig første steg at en har et velfundert felles kunnskapsgrunnlag. Det krever en systematisk sammenstilling av relevant kunnskap og en forvaltningsrelevant presentasjon av denne kunnskapen.

Godt kunnskapsgrunnlag og metoder er viktig for alle deler i prosessen med arbeid med slike planer, og på alle skalaer. Selv om fagsystemet er kommet langt, anbefaler vi at departementet satser på følgende:

- 1. Videreutvikling av fagsystemet for økologisk tilstand er nødvendig.**
- 2. Etablering av økosystemregnskap.** Dette vil utgjøre et godt rammeverk og en god struktur for å avveie hensyn og samtidig holde styr på både tilstand, arealer, verdier og tjenester i de arealenehetene en skal drøfte tiltak i. FNs statistiske byrå utvikler veiledere for nasjonalt økosystemregnskap og NINA deltar i arbeidet. EU jobber med å teste ut metoden gjennom H2020 forskningsprosjekter der NINA også deltar. På lenger sikt kan FNs veileder for økosystemregnskap bli en nasjonalregnskapsstandard og vil kunne implementeres også i Norge.

Det består av rammeverk/metoder for å få oversikt over;

- a. Arealer (arealregnskap)
  - b. Tilstand (økologisk tilstand) [Fagsystemet vil kunne inngå her]
  - c. Økosystemtjenester (bruk)
  - d. Verdier
- 3. Ta i bruk mer fjernmålte data** – både for å gi bedre grunnlag for å si noe om utbredelse av ulike typer arealer/naturtyper, i noen tilfeller si noe om tilstanden i arealene og for å kunne gi info om grad av fragmentering/inngrep/infrastruktur

NINA har bred kompetanse innen disse feltene og kan bidra i det videre arbeidet.

Øvrige innspill (svar på de spørsmålene som er stilt) fra NINA på spørsmålene

- **Hvem bør vedta eventuelle forvaltningsplaner for norsk natur? Bør nok være ett politisk nivå.**

De nye fylkene/regionene vil være naturlige enheter for å utarbeide forslag, men endelige planer bør vedtas i regjeringen.

- **Hvem bør bidra til utarbeidelsen av planer, og hvilken prosess kan man se for seg?**

Det er viktig å legge til rette for brede og involverende prosesser der alle interesser (ikke bare de som har økonomiske interesser) får delta. Økologiske forskere bør bidra til å utarbeide metoder og kunnskapsgrunnlaget (spesielt for økologisk tilstand). Det vi har lært fra vindkraft er at man må sørge for god forankring og lokal diskusjon, og at ting ikke tar for lang tid. Noen må imidlertid kunne sette ned foten hvis det går helt feil retning. Det er viktig at alle interesser blir involvert og hørt, også de som ikke har så store ressurser.

- **Hvilke gevinster kan man se for seg at helhetlige forvaltningsplaner bringer?**

Helhetlige avveininger basert på helhetlige vurderinger av kunnskap om tilstand og påvirkninger, inkludert vurdering av samlet belastning. Alle sektorer og interesser involveres og bevisstgjøres, ikke bare en og en sektor. Det er viktig at også ulike grupper av allmennhetens interesser ivaretas i prosessene. Økt bevisstgjøring av hva som må til for å ta vare på natur og økosystemer på kommunalt og regionalt nivå. Man bør forsøke å imøtekomme til alle bærekraftsmålene.

- **Hva skal til for at slike gevinster realiseres?**

Det er helt nødvendig med mer og bedre overvåking av norsk natur. Uten gode nok data (inkludert fjernmålingsdata), så kommer ikke planene til å være basert på god nok kunnskap.